

in njegovo usmiljenje do slabotnih in nesrečnih, seme, ki naj bi preobrazilo materialistično evropsko kulturo. Prevod se večinoma gladko bere, dasi se tuintam pozna, kot bi ne bil še zlezal popolnoma iz ovojev svoje predloge.

Dr. Š.

Koledar Družbe sv. Mohorja za l. 1913. ne prinaša literarno bogve kaj znamenitega. »Preslepljeni in oteti« od dr. Preglja so kljub dobremu namenu le preveč političnotendenčni. Bralce bo najbolj zanimal konzularnega uradnika Miklavčiča spis »V Avstralijo!«, največje vrednosti pa je Arnškov sestavek o »Alkoholu«, ki bi lahko bil še daljši. Treba bi bilo prav sistematičnega zdravniško- in socialnostrokovnega dela o alkoholu s slikami in to ravno od strani Družbe sv. Mohorja. Pozdravljati je, da je Družba začela zopet objavljati popoln imenik udov, ki je nekak pregled zavednih Slovencev po celem svetu in veliko praktičnim namenom služi.

Alethes.

Podobe iz misijonskih dežel. (II. zvezek.) Ta knjiga je veliko večje vrednosti nego si marsikdo na prvi po-

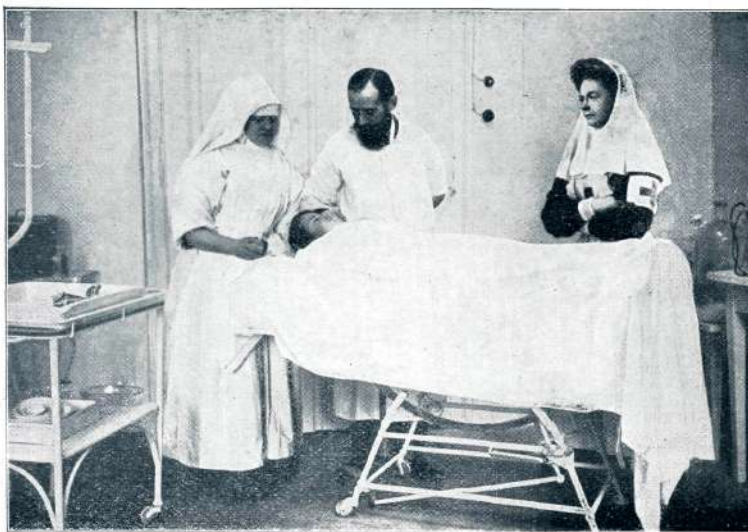
nekaj slovenskih. Na 334 straneh je zbral urednik A. Kalac, ki je oskrbel knjigi poučno, poljudno biografično sliko Dobrile (str. 9 s, 21 s, 31 s, 75 s, 111 s, 125 s, 141 s, 163 s, 171 s, 183 s, 191 s, 205 s) še celo vrsto prispevkov iz peresa pisateljev kot: Šarić, Nadan Zorin (Kalac), Vrlinov, Grahovac, Belanić, Cecinović, Katalinić Jeretov, Studenac, Vac, dr. Pregelj, Vjek. Spinčič, M. Mandić, M. Brajša, Marčac, Viktor Car Emin, dr. Kević i. dr. Slovenska sta sestavka o Slomšku in »Valvasor in Istra« (Pregelj), in anonimna pozdravna pesem Dobrili iz l. 1858. Knjigo krasi poleg Dobrilove Stroßmayerjeva in Slomškova slika in petero preciznih perorisb prof. S. Šantla. Urednik je imel, kakor pri spisovanju biografije, tako tudi pri urejevanju knjige v prvi vrsti pred očmi preprosto istrsko ljudstvo. To opravičuje številne med biografične date potisnjene vzgojne traktate o vzgoji otrok, rodoljubju, šoli, protiverski struji i. sl. Znanstvena sta Spinčičev in Mandičev prinos. Zado- voljiv je monografičen »Tinjan«, informativen »Val-

vasor in Istra«. Sicer zavzema poleg nekaj ponatisnjenih, starejših sestavkov o Dobrili (305), poleg aktualnega poročila o aktualnem društvu »Dobrila«, poleg biografičnih paralel (Dobrila-Stroßmayer, Dobrila-Slomšek), ostali del knjige leposlovje: prigodnice, stare in nove, posvetitvene pesmi in zanosen v žanru »Zimskega sunca« pisan prinos »Budi hvaljeno«. — Kljub neki neekonomičnosti oprema knjige zadovolji. Ponekod (str. 138—144, 178—186) je izostalo numeriranje strani. Želeli bi bili, da je prišla v knjigo partitura uglasbene proslavne Kalčeve pesmi. — Knjiga, ki je gospodu uredniku in mlademu tiskovnemu društvu v Pazinu v čast in čije cena gotovo ni pretirana, bodi Slovincem najtopleje priporočena. Dr. Pregelj.

And. Rapčič: Mladini. II. zvezek, z 11 slikami. Ljubljana 1912. Učiteljska tiskarna. — Pisatelj podaja mladini 13 mičnih spisov, v katerih vzbuja — prikupljivo in nevsiljivo — ljubezen do rodne doma, do staršev, do tujca, do reda in dela, do živalstva in prirode sploh, usmiljenje do revežev, uči opazovati naravo in po njej spoznavati modrost Stvarnikovo, svari glede strašenja, nagajanja in obrača pozornost tudi na smrt. Vse spise preveva dobrosrčnost, ljubezen in mnogokrat tudi dobrodejna šaljivost. Ker so skoraj vsi prizori vzeti iz mladinskega življenja in opisani tudi v mladinskem duhu z lahko umevno in gladko tekočo besedo, zato je knjiga prav primerna naši mladini. S slikami smo pa le deloma zadovoljni; umestne in dobre so le na straneh 18 in 19, 45 in 56. Takih vinjet pa, kakor je ona ob začetku drugega spisa (deček vleče mačko ali opico — za rep), bi vendar ne smeli nuditi mladini!

K. Simon.

Vojvodina Kranjska v predzgodovinski dobi. Pod tem naslovom je Jernej Pečnik izdal knjižico, v kateri popisuje iz lastne prakse najdišča starin na Kranjskem. Kranj, Ljubljano, Trojane, Drnovo, Trebnje, Grublje, Vrhniko popisuje kot glavna stara selišča, potem kočevsko glavarstvo in Novo mesto.

BOLGARSKA CARICA ELEONORA
kot usmiljenka pri operaciji ranjencev.

gled misli. Ne omenjamo tega, da ljudstvo te vrste knjig jako rado bere. Knjigo presojamo z višjega stališča in jo moremo tudi s tega le pohvaliti. »Katoliški misijoni na Japonskem« je spis, ki ima svoj etnološki in religiozno-filozofski pomen, seveda za tiste, ki se za ta vprašanja zanimajo. Želeti bi le bilo to, da bi bilo ime pisateljevo navedeno in literatura, katere preprost človek sicer ne rabi, pač pa inteligent. Zelo aktualne važnosti je sestavek »Vzhodna cerkev« od dr. F. Grivca, ki zelo interesantno opisuje razvoj katoliške misli med Bolgari.

Biskup Dr. Juraj Dobrila. Spomen-knjiga stogodišnjice njegova rođenja. Uredio Msgr. Ante Kalac, prepošt u Pazinu. Pazin 1912. Cena: 4 K. — V preteklem letu je slavila Istra stoletni spomin rojstva svojega velikega narodnega dobrotnika poreško-puljskega, pozneje tržaškega škofa Jurija Dobrile (1812 do 1882). Kot dostojen zaključek za to slavnost je izšel o božičnih praznikih bogato opremljen književni almanah, ki vsebuje poleg hrvaških sestavkov tudi